

Statens inköpscentral – Praxisgenomgång

2017-10-11

KAMMARKOLLEGIET

Passets disposition

- Nytt om talerätt för myndigheter – HFD mål nr 6525-15, KamR i Sundsvall mål nr 1288-17
- Golvpriser möter onormalt låga anbud, KamR i Stockholm mål nr 533-17.
- Användande av ej godkänd underleverantör, avrop från SKL:s ramavtal, KamR i Sundsvall mål nr 688-17.
- Reservation och orent anbud läks genom rangordningsregeln? KamR i Stockholm mål nr 766-17

Nytt om talerätt för myndigheter

HFD mål nr 6525-15:

- Upphandling av ramavtal avseende kreativ produktionsbyrå.
- Avtal tecknades under pågående överprövning. Domstolen konstaterade att avtalet skulle bestå trots att det slöts under avtalsspärren.
- Upphl. myndighet överklagade domstolens domskäl för att undvika talan från KKV om upphandlingsskadeavgift.
- Frågan var om en upphandlande myndighet har rätt att överklaga ett avgörande när avgörandet inte gått myndigheten emot men avgörandets motivering medför att KKV ska ansöka om upphandlingsskadeavgift.

Nytt om talerätt för myndigheter

HFD mål nr 6525-15:

- 33 § FPL – ett avgörande av FR eller KamR får överklagas av den det angår, om det har gått denne emot.
- Etablerad rättslig princip att ett avgörande normalt inte kan överklagas utan att den som klagat yrkar på ändring av själva avgörandet.
- Överprövning som rättsinstitut syftar till att ge enskilda rättsskydd.
- Syfte att säkerställa efterlevnad av LOU.
- Mål om upphandlingsskadeavgift en avsedd konsekvens av att avtal slutits i strid med LOU men ändå får bestå.

Nytt om talerätt för myndigheter

HFD mål nr 6525-15:

- Upphandlande myndigheter har en möjlighet att försvara sig mot avgiften och få avgiften att sättas ned eller helt efterges. Om det rör sig om ett ringa fall ska ingen avgift alls utgå.
- Det finns därmed möjlighet att ta hänsyn till omständigheter som grundat den tidigare domen, som KKV stödjer sin avgiftsansökan på.
- Det saknas därför skäl att ge upphandlande myndigheter talerätt rörande domskälen.

Nytt om talerätt för myndigheter

KamR i Sundsvall, mål nr 1288-17:

- En upphandlande myndighet har slutit ett tilläggsavtal i strid med LOU.
- Tilläggsavtalet får dock ändå bestå.
- Den upphandlande myndigheten har begärt överprövning av FR domskäl med hänvisning till att dessa kan ligga till grund för en ansökan om upphandlingsskadeavgift.
- KamR ansåg inte att FRs dom gått myndigheten emot och myndigheten saknar därför talerätt.

Golvpriser möter onormalt låga anbud

KamR i Stockholm mål nr 533-17:

- Upphandling av måleriarbeten där s.k. golvpris föreskrivits på vissa arbeten. Motivering att timpriser som understiger golvpriser anses vara oskäligt låga av den upphandlande myndigheten.
- Anbudsgivare som fått sitt anbud förkastat pga timpris som understeg golvpriset anförde att regleringen i underlaget om golvpris stred mot LOU eftersom anbudsgivaren inte fått möjlighet att förklara sitt låga anbud.
- Dvs den upphandlande myndigheten hade, enligt anbudsgivaren, försökt reglera bort LOU:s regel om onormalt låga anbud.

Golvpriser möter onormalt låga anbud

ÄLOU kap. 12 § 3:

En upphandlande myndighet får förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan myndigheten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått ett tillfredsställande svar.

(...)

Den upphandlande myndigheten skall ge anbudsgivaren tillfälle att yttra sig över myndighetens skäl för att förkasta anbudet med beaktande av de lämnade förklaringarna.

Golvpriser möter onormalt låga anbud

KamR i Stockholm mål nr 533-17:

- Regeln i LOU om onormalt låga anbud är en skyddsregel för anbudsgivare som säkerställer att ett anbud inte får förkastas utan att anbudsgivare fått förklara sitt pris.
- Däremot är syftet med regeln inte att reglera vilka ska-krav en upphandlande myndighet kan välja att ställa i en upphandling.
- Därav utgör regeln inget hinder mot att ställa krav på golvpris.
- Alla anbudsgivare var medvetna om ska-kravet. Den upphandlande myndigheten har även motiverat kravet på golvpris.

Användande av ej godkänd underleverantör

KamR i Sundsvall mål nr 688-17:

- Avrop genom FKU från SKL:s ramavtal för e-arkiv.
- Målet rör även andra frågor. Vårt fokus är underleverantörsfrågan.
- Tilldelade leverantören hade använt sig av en icke godkänd underleverantör vid lämnande av avrop.
 - Tillägg eller byte av underleverantör fick endast ske efter godkännande av SKI. Godkända underleverantörer var listade i en bilaga till respektive ramavtalsleverantör.
- Vissa typer av åtaganden: "leverans av diverse varor och tjänster" behövde inte utföras av godkänd underleverantör.

Användande av ej godkänd underleverantör

KamR i Sundsvall mål nr 688-17:

- Domstolen: lyfter fram att vid tilldelning av kontrakt som grundar sig på ett ramavtal får parterna inte väsentligen avvika från ramavtalets villkor (LOU kap. 5 § 2)
- Villkoren kan om det är nödvändigt preciseras och vid behov kompletteras med andra villkor som angetts i förfrågningsunderlaget (LOU kap. 5 § 7).
- Av förfrågningsunderlaget framgick att ramavtalsleverantörerna under avropet bl.a. skulle definiera ansvarsfördelningen mellan sig och sina underleverantörer.
- De delar av uppdraget som den ej godkände underleverantören skulle utföra ansågs inte av FR vara "leverans av diverse varor och tjänster"

Användande av ej godkänd underleverantör

KamR i Sundsvall mål nr 688-17:

- Eftersom den angivna underleverantören inte fanns med i underleverantörsbilagan och inte heller var godkänd av SKI uppfyllde anbudet inte ett i ramavtalet uppställt villkor.
- Anbudet borde därför ha förkastats.

Reservation och orent anbud läks genom rangordningsregeln?

KamR i Stockholm mål nr 766-17:

- En anbudsgivare fick sitt anbud förkastat eftersom denne bifogat sina egna allmänna villkor.
- Anbudsgivaren menade att denne bifogat sina allmänna villkor av misstag.
- Hänvisade till konfliktlösningsregeln och rangordningsregeln i de administrativa föreskrifterna respektive upphandlingsavtalet.
- Anbudsgivaren ansåg att det inte fanns någon avtalsrättslig möjlighet att göra sina allmänna villkor gällande mot myndigheten.

Reservation och orent anbud läks genom rangordningsregeln?

KamR i Stockholm mål nr 766-17:

- Rangordningsregeln:
 1. Skriftliga ändringar till Kontrakt
 2. Kontrakt
 3. Förfrågningsunderlag
 4. Skriftliga ändringar till anbud
 5. Anbud

KamR i Stockholm mål nr 766-17:

- Konfliktlösningsregeln:

”Om anbudsgivaren lämnat motstridig information i svaren i förfrågningsunderlaget och på annan plats i sitt anbud äger informationen i förfrågningsunderlaget företräde.”

Reservation och orent anbud läks genom rangordningsregeln?

KamR i Stockholm mål nr 766-17:

- KamR:
 - Förfrågningsunderlaget tillåt inte förhandling av anbud, förfrågningsunderlag eller avtalsvillkor.
 - Anbudsgivaren har kryssat i en ruta där denne intygar att denne accepterar villkoren i upphandlingen samtidigt som denne bifogat sina egna allmänna villkor.
 - Uppgifter i form av kryss i rutor kan inte anses ha en självständig betydelse om anbudsgivaren samtidigt lämnat andra uppgifter med klart motsatt innebörd.
 - Det fanns materiella skillnader i anbudsgivarens allmänna villkor i form av bl.a. mer utförlig rätt till prisjustering för anbudsgivaren.
 - Att avhjälpa motstridiga uppgifter med hjälp av en konfliktlösningsregel ansågs inte förenligt med LOU.

Reservation och orent anbud läks genom rangordningsregeln?

- Förkastandet av anbudsgivarens anbud var därför korrekt förfaret av den upphandlande myndigheten.
- Istället för att läka ett orent anbud genom avtalsrättsliga konstruktioner är det intressanta ifall den upphandlande myndigheten haft möjlighet att göra ”relevanta jämförelser” mellan anbudena.

Frågor?

Välkommen att kontakta oss

- För frågor om specifika ramavtal, se avropa.se, alt. kontakta ramavtalsförvaltare
- Kontakta ramavtalsservice vid frågor av allmän karaktär: 08-700 07 70, ramavtalsservice@kammarkollegiet.se

Våra webbplatser

- avropa.se
- kammarkollegiet.se/statens-inkopscentral

Vid övriga upphandlingsfrågor:

- Ett samlat upphandlingsstöd finns på upphandlingsmyndigheten.se

Tack!

KAMMARKOLLEGIET